

تراکیاستومی به معنی ایجاد یک سوراخ در ناحیه نای و عبور یک لوله از طریق آن می باشد. این لوله به بیمار کمک می کند تا از طریق آن تنفس کند. بیشترین علت ایجاد لوله تراکیاستومی بروز انسداد در راه های هوایی فوقانی است. گاهی این وسیله را برای اتصال به دستگاه تنفس مصنوعی برای بیمار به کار می برند. بیشتر این لوله ها به صورت موقت کار گذاشته می شود. این لوله در اندازه های مختلف وجود دارد.

کاف لوله تراکیاستومی:

که بصورت بالون یا بادکنک است در انتهای لوله تراکیاستومی قرار دارد که باعث محکم قرار گرفتن لوله در داخل نای می شود، همچنین مانع جریان هوا از طریق دهان یا بینی می شود و فقط جریان را از طریق لوله تراک برقرار می کند کاف موجود از طریق وارد کردن هوا از یک بالون پلاستیکی که در انتهی دیگر لوله می باشد باد می شود. زمانی که این کاف پر است فرد قادر به صحبت کردن نیست.

ساکشن:

ساکشن کردن به معنی خارج کردن ترشحات از لوله تراکیاستومی می باشد که باعث باز ماندن راه هوایی می شود و زمانی باید انجام شود که ترشحات با سرفه خارج نمی شوند.

۱

وسایل مورد نیاز برای ساکشن:

دستگاه ساکشن
لوله ساکشن که نباید بیشتر از نصف قطر لوله تراک باشد. اندازه آن را می توانید از پرستار یا پزشکتان سؤال کنید.
دستکش یکبار مصرف و ظرف حاوی آب تازه و سرد

روش انجام ساکشن:

روش انجام ساکشن را از پرستار سؤال کنید زیرا در صورت امکان می توانید از روش تمیز استفاده کنید در این حالت به نکات زیر توجه کنید:

قبل از شروع ساکشن دستهای خود را شستشو دهید. و می توانید دستکش بپوشید. سپس دستگاه را به لوله ساکشن وصل کنید. مطمئن باشید سر و شانه کمی بالاتر قرار دارد.

قبل از شروع ساکشن قفسه سینه را فیزیوتراپی کنید. به این صورت که دست خود را کپ یا گود کرده و از پایین به بالا بر رو قفسه سینه ضربه وارد کنید توجه کنید این کار را هم در جلو قفسه سینه و هم در پشت و در تمام قسمت ها انجام دهید. می توانید نحوه انجام آن را از پرستار بپرسید.

هنگام وارد کردن لوله به داخل لوله تراکیاستومی دستگاه ساکشن نمی باید کار کند. به این منظور دست خود روی دهانه آزاد

رابط قرار ندهید. یک سوم از لوله را وارد کنید.

دست خود را روی دهانه آزاد رابط قرار دهید تا شروع به کار کند و بصورت چرخشی لوله را خارج کنید.

طول مدت زمان لازم برای خارج کردن لوله بیشتر از ۱۵-۱۰ ثانیه نشود.

۲

اگر مجدد بیمار دارای ترشح بود اقدامات بالا را تکرار کنید. فقط توجه کنید بین دوبار ساکشن ۳۰ ثانیه تا یک دقیقه فاصله بگذارید.

در آخر لوله را با ساکشن کردن آب موجود در ظرف شستشو دهید. سوند ساکشن را پس از استفاده دور بیندازید.
در صورت پر شدن شیشه ساکشن آنرا خالی کرده و با آب بشویید و سپس با حوله ای تمیز خشک کنید.

در صورت بدبو بودن ترشحات و وجود خون روشن در آن به پزشک مراجعه شود.

از قرار گرفتن در محیط های آلوده با گرد و خاک و دود سیگار اجتناب کنید.

در هنگام حمام کردن دوش آب را پایین تر از سوراخ قرار دهید. مراقب باشید هنگام استفاده از صابون برای شستشوی بدن وارد لوله نشود.

هنگام تراشیدن موهای اطراف و نزدیک تراک گازی را روی سوراخ قرار دهید و مراقب باشید وارد سوراخ نشود.

از لباس هایی استفاده کنید که یقه آن موجب پوشاندن سوراخ نشود.

اگر قصد دارید به بیرون منزل بروید و هوا سرد بود روی تراک را با گازی بپوشانید این باعث می شود هوایی را که تنفس می کنید گرم تر شود و مانع از آن می شود که هوای سرد ریه ها را تحریک کند. این روش را می توانید بادی بودن هوا و آلوده بودن آن نیز انجام دهید.

دهان بیمار را با مایع دهانشویه بشویید و مسواک نرم بزنید

۳

مراقبت از تراکیاستومی

“ویژه بیماران”

منبع :

۱- برونر سودارث

تاریخ تهیه : ۱۴۰۲/۸/۲۵

بازنگری : ۱۴۰۵/۸/۲۵

ID:SH-PE-Pa/۵۲-۰۱-۰۲/۱۰

در موارد زیر به پزشک مراجعه کنید

- * در صورت ورم و قرمزی اطراف لوله تراکیاستومی
- * در صورت تنگی نفس حتی بعد از ساکشن کردن
- * وجود درد قفسه سینه خروج خون از سوراخ
- * انسداد لوله و عدم توانایی برای تمیز کردن آن
- * خارج شدن لوله

واحد آموزش به بیمار بیمارستان ساسان

آدرس : تهران - بلوار کشاورز - شماره ۴۳

تلفن : ۸۹-۸۸۹۶۵۱۷۰ داخلی ۷۳۹

info@sasanhospital.com

- * از یک دستگاه بخور در منزل استفاده کنید تا مانع از خشک شدن راه هوایی شود .
- * همچنین در صورت عدم منع روزانه حداقل ۸ لیوان آب بنوشید .
- * در صورت وجود استفراغ ، روی تراک را گازی قرار دهید تا مانع از ورود به ریه شود و در صورتیکه شک کردید که وارد ریه شده است سریعاً بیمار را ساکشن کنید .
- * علت وجود خون در ترشحات انتخاب نادرست سایز لوله می باشد . ساکشن را بسیار آرام انجام دهید و سایز صحیح لوله را از پرستار خود بپرسید .

مراقبت از پوست اطراف تراکیاستومی :

- * پوست اطراف لوله می بایستی همیشه تمیز باشد که از بروز عفونت جلوگیری شود .
- * باندی را که لوله تراک را به دور گردن ثابت می کند می بایست روزانه عوض شود و اگر زودتر کثیف شد می بایست عوض شود .
- * پوست اطراف لوله را باید حداقل روزی دوبار با استفاده از آب تمیز کنید و اگر زودتر کثیف شد هر ۸ ساعت آنرا تمیز کنید .